

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 1T/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6720010046
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Philadelphiová
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2020:6720010046.3

Rozhodnutie

Samosudca Okresného súdu Zvolen JUDr. Mariana Philadelphiová v trestnej veci obžalovaného W. Ž.Č., U.. XX. XX. XXXX, pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. a) Tr. zákona, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 13. 03. 2020 vo Zvolene, takto

r o z h o d n u t i e :

obžalovaný W. Ž. B. U. Č. Í. L. , nar. XX. XX. XXXX vo Q., trvale bytom H.I., t.č. v ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica, Komenského 7

je v i n n ý , ž e

dňa 18.09.2019 v Detve, na ulici N., okres Detva v presne nezistenom čase po 10.56 hod., prinajmenšom od 11.20 hod. do 11.50 hod., v doposiaľ presnejšie nešpecifikovanom ním užívanom motorovom vozidle značky Mercedes Benz potom, ako poškodený G. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L.A. XXX, prechodne bez nahlásenia bytom N. XX, N., nastúpil na základe jeho výzvy do vozidla, ho počas rozhovoru nútil, aby mu dal finančnú hotovosť vo výške 1.000,- € a to takým spôsobom, že mu povedal: „Ak mi chlap odíde od toho, že mi odskočí, že to niekto od neho, že ho iný vyrobí, už sa potom v Detve neukáž. V Detve sa neukáž potom už. A to nie, že ťa ja dolámem, ale dám ťa dolámať takým, že po piči sa budeš mať“ a popri tom, ako to hovoril, tak na neho vytiahol teleskopický obušok, čím týmto konaním poškodenému nespôsobil žiadnu škodu na majetku ani žiadne zranenia vyžadujúce si lekárske ošetrovanie, ale svojím konaním vzbudil u G. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XXX, prechodne bez nahlásenia bytom N. XX, N. dôvodnú obavu o jeho život a zdravie.

t e d a

- Iného hrozbou násilia a hrozbou inej ťažkej ujmy nútil, aby niečokonal a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - so zbraňou,

č í m s p á c h a l

- Zločin vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno a) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písmeno a) Tr. zákona.

Za to sa o d s u d z u j e

Podľa § 189 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 5, ods. 8 Tr. zákona, § 36 písm. l) Tr. zákona, § 37 písm. m) Tr. zákona, § 39 ods. 1 písm. d) Tr. zákona, § 46 Tr. zákona na trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona, súd obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody z a r a d ť u j e do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku, súd poškodeného G. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XXX, prechodne bytom N. XX, N., s jeho nárokom na náhradu škody ho o d k a z u j e na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Zvolen podal pod č. 1Pv 352/19 dňa 23. 01. 2020 obžalobu na obv. W. Ž.Í. pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. a) Tr. zákona, na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 13.03.2020 na základe vyhlásenia obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku o tom, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, samosudca za súhlasu prokurátora okresnej prokuratúry a poškodeného, podľa § 257 ods. 7 Tr. poriadku vyhlásenie obžalovaného prijal a podľa § 257 ods. 8 Tr. poriadku vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku nevykoná a vykoná len dôkazy súvisiace s výrokom o treste, náhrade škody alebo ochrannom opatrení.

Poškodený G. E. si na hlavnom pojednávaní uplatnil náhradu škody z titulu utrpenia psychickej ujmy na jeho zdraví a to vo výške 10.000,- €.

V priebehu dokazovania sa súd oboznámil s listinnými dôkazmi ohľadom osoby obžalovaného a to s odpisom z registra trestov (čl. 195), so správou o priestupkoch (čl. 156), správou o povesti (čl. 161), správou z ÚVV a ÚVTOS (čl. 159), ako aj s lekáarskymi správami od psychiatria predloženými poškodeným na hlavnom pojednávaní.

Z nich zistil, že obžalovaný doposiaľ nebol priestupkovo prejednaný. Obec H. obžalovaná bližšie necharakterizuje, len uvádza, že sa v obci nezdržuje, že žije v prenajatom byte v N.. Zo správy ÚVV vyplýva, že obžalovaný v ich ústave vykonáva väzbu od 21.09.2019. Jeho správanie a vystupovanie je na požadovanej úrovni, poriadok ústavu dodržiava. Udržiava si aj poriadok vo svojich veciach. V kontakte s obvineným nevyvoláva konfliktné situácie. Pokyny príslušníkov ZVJS plní. Venuje sa vo voľnom čase čítaniu kníh a sledovaniu televízie. V anamnéze udáva dlhoročný abúzus psychotropných látok. Často absolvuje psychologické intervencie. Extramurálne vzťahy udržiava s manželkou a synom formou návštev, korešpondencie a telefonovania. Pracovne zaradený zatiaľ nie je, preto nie je možné hodnotiť jeho pracovnú morálku. Doposiaľ nebol disciplinárne odmenený ale ani potrestaný.

V minulosti od roku 1997 až doteraz bol 10 krát súdom potrestaný pre rôznu trestnú činnosť, z nich v piatich prípadoch sa na neho hľadí, akoby nebol odsúdený. Naposledy rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T 150/2015, právoplatným dňa 23.03.2016 pre spáchanie prečinu podľa § 348 ods. 1 Tr. zákona a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) mesiacov nepodmienečne, ktorý trest vykonal 06.05.2016. Súčasne mu bol uložený aj zákaz činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 5 rokov. Rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 4T 32/2014, právoplatným dňa 11.07.2014 bol uznaný za vinného zo zločinu podľa § 270 ods. 2 Tr. zákona a z prečinu podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov, ktorý trest vykonal 30.09.2014. Zároveň mu bol mu uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 5 (päť) rokov.

Na hlavnom pojednávaní sa súd oboznámil aj so znaleckým posudkom č. 137/2019 znalkyne Ing. N. I., znalkyne z odboru zdravotníctvo, farmácia, odvetvia toxikológie a so znaleckým posudkom č. 116/2019 znalkyne MUDr. C. R. z odboru zdravotníctvo, farmácia, odvetvia psychiatrie.

Z toxikologického vyšetrenia bolo zistené, že u obžalovaného vyšetrením biologického materiálu (moč, krv) bol v krvi a moči zistený pozitívny nález metamfetamínu s jeho aktívnym metabolitom amfetamín, čo je dôkaz užívania pervitínu. Rovnako v jeho moči bol dokázaný pozitívny nález metabolitu THC

tetrahydrokanabinol-9-karbosylovej kyseliny, čo je dôkazom užitia marihuany. Tiež u obžalovaného bol zistený aj pozitívny nález účinnej látky tramadolu s jej metabolitom N-desmetyltramadol, čo je dôkazom užitia lieku s uvedenou účinnou látkou.

Z posudku MUDr. C. R. k duševnému zdraviu obžalovaného súd zistil, že obžalovaný v čase spáchania trestného činu netrpel duševnou chorobou, ani poruchou. Mohol preto rozpoznať jeho nebezpečnosť pre spoločnosť. S ohľadom na jeho abúzus drog v inkriminovanom čase, znalkyňa konštatovala, že v dôsledku toxikomanického opojenia jeho ovládacie schopnosti boli ľahko forenzne však nevýznamne narušené. Obžalovaný je schopný chápať zmysel trestného konania. Jeho pobyt znalkyňa z psychiatrického hľadiska nepovažuje pre spoločnosť za nebezpečný a preto ani nenavrholo uložiť mu žiadnu formu ochrannnej liečby. Podotkla, že obžalovaný sa už opakovane podrobil dobrovoľnej protialkoholicko-protitoxikomanickej liečbe, ktorá však ale pre neochotu dodržiavania podmienok liečebného režimu v domácom prostredí i napriek opakovanej snahe zdravotníkov, nebola úspešná a tým i málo účelná. U obžalovaného znalkyňa zistila dlhoročný abúzus na viacerých omamných látkach (cannabinoidy, pervitín, heroín), liečivách s vytvorenou chorobnou väzbou.

Osobu obžalovaného charakterizovala ako desharmonickú, nevyrovnanú so známami toxikomanickej charakteropatie, známami závislosti na rôznych omamných látkach. Má oslabené vôľové mechanizmy, je emočne nestabilný, má sklon k popudlivým, impulzívnym, zlostným reakciám. Má oklieštené vyššie city, povrhne hierarchiu hodnôt, preferuje ľahkársky spôsob života, bezstarostnosť, nezodpovednosť, tendenciu k manipuláciám a klamstvám, s čím súvisí aj abúzus drog s vytvorenou chorobnou väzbou, kriminalita. Nie je ochotný abstinovať. Jeho prognóza ďalšieho vývoja osobnosti podľa znalkyne bude výrazne závisieť na prostredí, v ktorom sa obžalovaný bude vyskytovať a teda aké vzorce správania vo svojom živote bude uplatňovať.

Podľa § 189 ods. 1 Tr. zákona, zločinu vydierania sa dopustí ten, kto iného násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy núti, aby niečo konal, opomenul alebo trpel. Za to sa potrestá odňatím slobody na dva roky až šesť rokov.

Podľa odseku 2 písm. a) citovaného zákona, odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 závažnejším spôsobom konania.

Podľa § 138 písm. a) Tr. zákona, závažnejším spôsobom konania sa rozumie páchanie trestného činu so zbraňou.

Na základe takto vykonaného dokazovania súd hodnotil dôkazy jednotlivo a v ich súhrne podľa § 2 ods. 12 Tr. poriadku, pričom skutkový stav zistil a ustálil, ako je rozvedený vo výroku tohto rozsudku.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že obžalovaný svojím konaním po objektívnej aj subjektívnej stránke naplnil zákonné znaky skutkovej podstaty zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. a) Tr. zákona, keďže iného - poškodeného G. E. hrozbou násilia a hrozbou inej ťažkej ujmy nútil, aby niečo konal a čin spáchal závažnejším spôsobom konania a to so zbraňou - teleskopickým obuškom. Uvedené konanie obžalovaného mal súd za preukázané nielen priznaním sa samotným obžalovaným ale aj výpoveďou poškodeného, svedkyne D. G., prepisom záznamu z DVD nosiča - nahrávky z mobilného telefónu vydaného poškodeným.

Obžalovaný je ženatý, má dve deti, z ktorých je jedno len 10-ročné (syn). Žije v spoločnej domácnosti s manželkou a týmto maloletým synom. Spolu s nimi v domácnosti ešte žije 23-ročný syn manželky. Je invalidným dôchodcom s poberaním invalidného dôchodku vo výške 18,- eur mesačne. Manželka nepracuje, vykonáva aktivačné práce pre obec. Žili aj z finančných prostriedkov, ktoré on zarobil a to vo výške 600,- € mesačne.

Pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu súd vychádzal zo zákonom ustanovených zásad pre ukladanie trestov. Z týchto vyplýva, že trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov. Trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Páchatel'ovi možno uložiť len taký druh trestu a v takej výmere, ako ustanovuje Trestný zákon, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody.

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadol najmä na spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy v zmysle § 34 Tr. zákona.

Závažnosť spáchaného činu spočíva v tom, že obžalovaný narušil záujem štátu a spoločnosti chránený Trestným zákonom, ktorým je slobodné rozhodovanie človeka. Obžalovanému poľahčuje okolnosť priznania sa ku skutku a jeho oľutovanie (§ 36 písm. l Tr. zákona). Nepriťažovala mu okolnosť, že už v minulosti bol súdom potrestaný (§ 37 písm. m Tr. zákona).

Vychádzajúc z uvedeného súd obžalovanému ukladal trest odňatia slobody a to nepodmienečný vo výmere 5 rokov. S poukazom na opätovne spáchaný zločin (§ 38 ods. 5 Tr. zákona) súd musel zákonom ustanovenú trestnú sadzbu (pri § 189 ods. 2 Tr. zákona - 4 - 10 rokov) upraviť tak, že jej dolná hranica bola zvýšená o 1-vicu. Súd tak mohol obžalovanému ukladať trest odňatia slobody v rozpätí od 4 do 10 rokov. Ukladanie trestu obžalovanému čo i len na spodnej hranici takto upravenej trestnej sadzby (t.j. vo výmere 7 rokov) sa súdu javilo ako neprimerane prísne. S poukazom jednak na osobu obžalovaného, ktorý sa ku skutku doznal, jeho spáchanie oľutoval, keď naposledy vykonal nepodmienečný trest odňatia slobody v máji 2016 a od vtedy viedol až do spáchania tohto skutku riadny život bez spáchania trestného činu či priestupku, je otcom dnes ešte len 10-ročného syna, je žiteľom rodiny a rovnako aj s poukazom na okolnosti prípadu a to spáchania skutku, keď ním nedošlo k fyzickému ublíženiu na zdraví poškodeného, ani ku vzniku škody na majetku a aj keď na hlavnom pojednávaní poškodený predložil súdu lekárske správy o jeho psychickom zdravotnom stave (avšak bez znaleckého posudku a určenia bolestného), pri konštatovaní znalkyne, že obžalovaný nie je z psychiatrického hľadiska pre spoločnosť nebezpečný, súd je toho záveru, že v danom prípade je namieste aplikovať ustanovenie § 39 Tr. zákona a znížiť obžalovanému trest pod dolnú hranicu zákonom upravenej trestnej sadzby. Preto mu súd uložil trest vo výmere 5 rokov nepodmienečne. Takto uložený trest súd považuje za uložený v zmysle zákona, primeraný k spáchanému zločinu i jeho následkom a aj za spravodlivý.

Poškodený si na hlavnom pojednávaní uplatnil náhradu škody z titulu utrpenia psychickej ujmy na jeho zdraví vo výške 10.000,- €. Škodu si poškodený síce uplatnil aj v prípravnom konaní (čl. 106). Túto si však uplatnil len všeobecne po poučení vyšetrovateľom PZ. Až do skončenia prípravného konania však ním uplatnenú škodu nijakým spôsobom bližšie nešpecifikoval. S poukazom na ustanovenie § 46 ods. 3 Tr. poriadku, poškodený návrh na náhradu škody si musí uplatniť najneskoršie do skončenia vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania. Z návrhu musí byť zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje. O uvedenom bol poškodený opakovane poučený pri jeho výsluchoch dňa 19.11.2019 (čl. 102), 19.09.2019 (čl. 113) a aj dňa 20.09.2019 (čl. 120). Náhradu škody však nijako nešpecifikoval. Vyšetrovanie bolo ukončené návrhom na podanie obžaloby dňa 14.01.2020, pričom poškodený súdu na hlavnom pojednávaní predložil lekárske správy od psychiatricky a prvá je zo dňa 28.11.2019.

Na základe vyššie uvedeného potom súd poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody ho odkázal na civilný proces.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde Zvolen do 15 dní od oznámenia rozsudku. Odvolanie má odkladný účinok (§306/2).

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2)
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b) a to len vo svoj prospech (§ 308/2)
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2)
- zákonný zástupca obž., opatrovník obž. a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obž. pozbavený spôsobilosti na právne úkony

alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obž. i proti jeho vôli (§ 308/2)

- štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli (§ 345/1)

- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68)

- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307/1d), (§ 45/1)

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.